

جنگ ۱۲ روزه؛ شاهی بر «تنتهای استراتژیک ایران»

عباس موسایی

فعال سیاسی اصلاح طلب

نوع نگاه، مبادی و مبانی کشورهای جهان از ایالاتمتحده آمریکا و کشورهای اروپایی تا کشورهای که در بلوک شرق تعریف می‌شوند (روسیه و چین) و نیز کشورهایی که جهان اسلام را تشکیل می‌دهند، پیرامون جنگ ایران و اسرائیل، مبانی استوار نظریه‌ی «تنهایی استراتژیک ایران» را بیش‌ازپیش، عیان کرد.

تنهایی استراتژیک، مفهومی که نخستین‌بار توسط محی‌الدین مصباحی، استراتژیست برجسته ایرانی بیان‌شده، اشاره به واقعیتی است که در آن «ایران، چه آگاهانه و خودخواسته و چه ناخواسته و از روی ناچاری، به‌گونه‌ای استراتژیک تنهاست و محروم از هرگونه اتحادهایی معنادر و متصل به قدرت‌های بزرگ.» تنهایی استراتژیک ایران اشاره به وضعیتی است که در آن ایران فاقد هرگونه اتحاد طبیعی با ابرقدرتی جهانی یا قدرتی بزرگ است؛ فقدانِی که با پیروزی انقلاب اسلامی، بحران گروگان‌گیری و درنهایت جنگی خونین و طولانی با عراق بیش‌ازپیش تشدید شد. ایران دچار تنهایی استراتژیک است، یعنی در تدوین، کاربرد و پیشبرد استراتژی‌های کلان خود تنها است. به‌رغم آنکه ممکن است متأثر از منازعات پیچیده و هزارتوی بین‌المللی، لحظاتی از ادراک، مسیر، استراتژی، مواجهه، تصمیم و... را با کشور / کشورهایی، هم‌راستا باشد، اما این لحظات و همراهی، بسان سایر موارد برآمده از خصایص سیال سیاست، مقطعی، شکننده و ناپایدار بوده و از ساحت لفظی، خطایی و رتوریک، فراتر نرفت. فی‌المثل، اوراسیا گرایی الکساندر دوگین، تا آنجا که در منطقی غرب‌ستیزانه، ایران را در کنار روسیه و در تقابل با غرب و هم‌پایاله کردن ایران با روسیه در جنگ با اوکراین می‌کند و بخشی موثر از هزینه‌ها را بر ایران حواله می‌دهد، ایده و عمل کاخ کرملین است، اما آنگاه که ایران در میدان جنگ با رژیم صهیونیستی به‌عنوان تکه‌ای از غرب در شرق، قرار دارد، دوگین ،این جنگ را جنگ شیعه و یهود می‌داند که به روسیه ارتباطی ندارد!! اما اکثر العبر و اقل الاعتبار، منطق تنهایی استراتژیک، نتایج و پیامدهایی کلیدی و اساسی را در پی داشته است. جنگ ایران و اسرائیل، بخش‌هایی از این پیامدها را به منصفه ظهور رسانید، بدین معنا که آنچه در ذهنیت ایرانیان پیرامون اینکه ایران در مواجهه با اسرائیل، به‌شدت تنهاست، به‌وضوح بیش‌ازپیش رخ نمایاند.

از این‌رو می‌توان گفت که رفتار ایرانیان در مواجهه با تجاوز بیگانه تاییدی آشکار بود بر درستی ابعاد مختلف نظریه‌ی تنهایی

سفر وزیر دفاع به چین

گروه خبر: امیر سرتیپ عزیز نصیرزاده، وزیر دفاع جمهوری اسلامی ایران به منظور شرکت در اجلاس وزرای دفاع کشورهای عضو سازمان همکاری شانگهای، عصر دیروز با استقبال مقامات چینی وارد این کشور شد. نصیرزاده ضمن حضور و سخنرانی در این اجلاس، با تعدادی از هم‌تایان خود در کشورهای عضو سازمان همکاری شانگهای دیدار و گفت‌وگو خواهد کرد. اجلاس وزرای دفاع کشورهای عضو سازمان همکاری شانگهای روز پنجشنبه در شهر چینگدائو چین برگزار خواهد شد.

اولین حضور پس از شایعه ترور

در جریان حملات اسرائیل به ایران بخش‌های مختلفی از ستاد و مراکز وزارت دفاع

استراتژیک ایران، بالاخص آنگاه که اکثریت ایرانیان از بدو تجاوز رژیم صهیونیستی، مقهور و مغلوب ایده پردازی‌های سم‌پراکنی رسانه‌ای، شبکه‌ی وابسته‌ی مزدوران متجاوز در جبهه ی جنگ رسانه‌ای نشدند و شجاعانه در دفاع از «ایران»، به میدان آمدند.

از طرفی این تجاوز، نشان داد که ایران نیازمند نیروهای مسلح قوی است و ایده ی توسعه به‌مثابه «قوی شدن» و اجد مبانی سترگ و استواری است، چه آنکه در این تجاوز در کنار همبستگی ملی به داد ایران رسید، قدرت موشکی آن بود. نیروهای مسلح قوی و ملی، بنیان و اساس حفاظت از تمامیت ارضی ایران و مکمل وحدت و همبستگی واقعی ملی، براساس ایده استوار «ایران » است. به قول فردوسی بزرگ «به زر می‌توان لشکر آراستن ایه لشکر بسی فتنه‌ها کاستن». دقیقی توسی نیز در فرازی بر اهمیت «زر کانی» و «تبع هندی» در نگهداشت مملکت اشارت دارد. قوی‌شدگی در عرصه ی نظامی، مستلزم قوی‌شدن در اقتصاد است و بدون رهایی از تحریم و انزوی بین‌المللی، نمی‌توان اقتصاد قدرتمندی داشت. از این‌رو، تلاش برای قوی‌شدن، مستلزم اتخاذ تدابیری سیاسی است که از درون فهم منطق موقعیت ما و چگونگی رهایی از انزوا و تحریم، قابل پیگیری است.

تأمین امنیت ملی ایران، قبل از هر چیز نیازمند فهمی عمیق از وضعیت ایران، موقعیت ژئوپولیتیکی آن، ظرفیت‌ها، بر خور داری‌ها / نابر خور داری‌ها، پسندگی ها / ناپسندگی‌ها، سیالیت سیاست، نااستواری ائتلاف‌ها و دوستی و دشمنی‌ها، تهدید و امکانات ژئوپولیتیکی، ژئواکونومیکی، موازنه‌ی قدرت در بستر تغییر و تحولات و منازعات، معادلات و نامعادلات و اقتضای موقعیت در سطوح و لایه‌های برجسته‌ی سیاست است. از این‌رو است که تقلیل دکترین امنیت و اقتدار ملی به یکی از ساحت‌های بر سازنده‌اش، تأمین‌کننده‌ی منافع، مصالح، امنیت و اقتدار ملی نیست. از دل این مجموعه چندلایه، می‌توان به تصریح گفت که ایران به‌شدت نیازمند بازخوانی دکترین امنیت ملی خود با توجه به منطق موقعیتی است که در آن قرار گرفته / داده شده است. چهبسا در دوران پساجنگ، امکان هم‌افزایی روزآمدتری برای یافتن مبانی و اصول امنیت ملی، قابل احصا و بازبینی باشد. آنچه اما منطق تنهایی استراتژیک و اثبات آن، پیش‌پای اهل تدبیر و تصمیم در این کشور می‌گذارد، گام نهادن در سیاست بی‌طرفی فعال و سیاست موازنه‌ی مثبت است، بدان معنا که امروز داشتن رابطه با همه‌ی کشورها، حکم عقالنیت و تجارب تاریخی ماست. زندگی در شکاف، هم ضرورت ماست، هم ظرفیت ماست.

وجه دیگری که به شکل‌گیری این ناهوضیعت برای ایران راه برده است، برساختن روایتی توسط دشمن است که در آن ایران به‌مثابه کلون نامن‌سازی، معرفی می‌شود و برای تثبیت آن، از هر امکانی بهره می‌جوید. خلع سلاح گفتمانی دشمن در امنیتی‌سازی ایران، قبل از هر چیز مستلزم فهم تنهایی استراتژیک ایران است. این مهم، سیاست‌گذار را بر کنش‌های رفتاری و گفتاری بسی متفاوت سوق می‌دهد. دوست و دشمن در این شرایط، متفاوت از زمانه‌ی عدم درک تنهایی استراتژیک ایران است؛ گذر به سیاست ملی و مبتنی بر منافع و مصالح ایران در اتسفر تنهایی استراتژیک ایران، حکم عقالنیت و خرد ملی به وقت اکنون است. ایران برای دفاع از خود، راهی غیر از فهم تنهایی استراتژیک و آموختن زندگی در شکاف و منازعات بین‌المللی، در پیش پای خود ندارد.

تیتریک

۲

HEADLINE ONE

بازگشت آرامش

گفت‌وگو با اعضای شورای شهر درباره وضعیت پایتخت پس از آتش بس و آنچه تهرانی‌ها در روزهای جنگ کردند

مهربانی در راستای کمک‌رسانی و رفع نیازمندی شهروندان تهرانی که از پایتخت خارج شدند، به راه افتاد و با هماهنگی با مدیریت شهری سایر شهرها این کمک‌رسانی انجام شد. تاکنون ۱۰۰۰ نفر اعلام آمادگی کردند و ۱۵۰ نفر پس از گذراندن دوره‌های آموزش، به مجموعه‌های امدادی معرفی شدند تا در صورت نیاز از ظرفیت آنها بهره ببرند. داوطلبان پس از گذراندن دوره آموزشی، آمادگی ورود به اقدامات امداد و نجات را پیدا کرده‌اند.

علوی با تقدیر از تلاش مضاعف خدمات شهری به‌ویژه آتش‌نشانی گفت: «مدیریت شهری یکپارچه است. اگر اتفاقی رخ دهد، همکاران ما از آتش‌نشانی و مدیریت بحران تا خدمات شهری و پسماند و حتی ترافیک پای کار می‌آیند تا مشکل رفع شود. اگر به محله‌هایی که برائز حملات دشمن آسیب‌دیدہ سر برزید، هنوز اکثر پرسنل مدیریت شهری در حال فعالیت هستند و کار را جلو می‌برند.» رئیس ستاد سمن‌های شهر تهران با اشاره به جریان داشتن زندگی عادی در پایتخت، تاکید کرد: «تهران در این ۱۲ روز شهر جنگ‌زده محسوب نمی‌شد. چون شهر جنگ‌زده مولفه‌هایی دارد که شامل حال شهر تهران نبود و بعضی از نقاط تهران دچار حادثه و حمله شدند. به همین دلیل دشمن بیشتر سعی می‌کرد که با تهدید فشار روانی به شهروندان وارد کند. اما مشاهدات حاکی از آن بود که مردم این تهدیدها و فشارها را معتبر ندانستند که آن را محل تصمیم‌گیری‌های خود قرار دهند. در مقایسه با شهرهای درگیر با جنگ در جهان، شهر تهران با موفقیت و سلامت حداکثری از این فضا بیرون آمد»

تجهیز سوله‌های بحران

علیرضانادعلی، سخنگوی شورای شهر تهران نیز به هم‌میهن گفت: «پس از تجاوز به کشورمان و براساس قواعد و پروتکل‌های از پیش تعیین‌شده برای شرایط حوادث غیرمترقبه و بحران، مجموعه مدیریت بحران شهر تهران و شهرداری فعالیت خود را ادامه داد. همانطور که بخش‌های نظامی، امنیتی، فوری‌ها و... مشغول کار بودند زیرساخت‌های شهری در تمام شهرها به‌صورت ویژه آماده شد. از مهم‌ترین بخش‌ها آتش‌نشانی است که در تمام حوادث پایتخت حضور داشت تا مدیریت پسماند که مدیریت آواربرداری و... را برعهده داشت. مدیریت بحران شهر تهران به خانواده‌هایی که مورد حمله قرار گرفته بودند، رسیدگی می‌کرد. مدیریت شهری با دولت دست دادند و اقدامات لازم را انجام می‌دهند تا مدیریت بحران در صحنه انجام شود. معاونت حمل‌ونقل شهرداری در این ۱۲ روز سعی کرد که خدمات اتوبوسرانی و مترو به‌صورت کامل انجام و دسترسی به حمل‌ونقل عمومی آسان‌تر شود. این مدیریت برای آن بود که ترافیک در شهر تهران کاهش یابد. البته شهر قدری خلوت‌تر بود اما این مدیریت صورت گرفت. ضمن آن که تاکسی‌های اینترنتی کم‌حضورتر شده بودند و در ادامه سازمان تاکسیرانی با اغنای رانندگان تاکسی (که بخش خصوصی محسوب می‌شوند) مدیریت ادامه خدمات را برعهده گرفت. رانندگان پای کار آمدند تا شهروندان با مشکل روبه‌رو نشوند و تاکسی تلفنی با شماره ۱۳۳ را مجدداً فعال کردند.»

او با اشاره به بخش دیگری از مدیریت شهری که با وجود آتش‌بس هنوز هم در حال فعالیت است، افزود: «شهروند تا این لحظه خدمات خود را با کیفیت و کمیت (بدون کاستی در میزان عرضه اجناس) بالا عرضه کرده

موفقیت و سلامت شهر تهران

آنتور که رئیس ستاد سمن‌های شهر تهران به هم‌میهن می‌گوید، «سمن‌ها هم در این ۱۲ روز پای کار بودند و میدان را خالی نکردند.» حالا که جنگ ۱۲ روزه به آتش‌بس رسیده، اما برخی مانند حسن روحانی نگران هستند که این آتش‌بس هم نوعی حربه باشد برای دشمن تا به مقاصد بعدی خود دست یابد و هشدار می‌دهد که نباید از اقدامات اطلاعاتی، امنیتی و سیاسی غافل شویم. به نظر می‌رسد مدیران شهری پایتخت هم اقداماتی که در این ۱۲ روز در پیش گرفته بودند را رها نمی‌کنند و آن را به نتیجه خواهند رساند.

احمد علوی، عضو شورای شهر تهران و رئیس ستاد سمن‌های شهر تهران در تشریح اقدامات سمن‌ها در تهران، تاکید کرد: «از ابتدای این جنگ تحمیلی که شروع شد، سمن‌ها که در موضوعات مختلف پای کار هستند، اعلام آمادگی کردند که به دولت و مجموعه‌های فعال همچون آتش‌نشانی و بحران کمک کنند. طبیعتاً این موضوع باید ساماندهی می‌شد و آموزش ویژه این شرایط به آنها ارائه می‌شد، چراکه اکثر سمن‌های ما اعم از NGOها، گروه‌های جهادی و... در دوران بلایای طبیعی خدمت‌رسانی می‌کردند اما ۱۲ روز گذشته ما در جنگ بودیم و خدمت در این ایام متفاوت بود. لذا «ستاد امداد مردمی» را در ستاد سمن‌ها راه‌اندازی کردیم تا افرادی که آمادگی همکاری دارند را ساماندهی کرده و به مجموعه‌های امدادی مرتبط کنیم. از سوی دیگر، موضوعات جنگ را هم انجام خواهیم داد.»

او با اشاره به این‌که سه موضوع داشته و داریم، افزود: «مباحث امداد، کمک‌های روانشناسی و جریان مهربانی است که دنبال می‌کنیم. جریان

تندروها علیه همبستگی ملی

چهره‌های نزدیک به جلیلی و رئیسی به نیروهای سیاسی حمله کردند

وحدت و همبستگی ملی نیاز داریم. گفتیم بله ۱۰۰ درصد همین‌طور است. گفتند پس دیگر اسم خدا و پیغمبر نیابورد و بگذارید همه باشند، من نمی‌فهمم. ما برای این که وجود خودمان را حفظ کنیم، باید با هویت‌مان خداحافظی کنیم؟ ایران کشوری است که در طول تاریخ خود، وجودش را با ماهیت‌اش حفظ کرده، موجودیت‌اش را با هویت‌اش حفظ کرده، همبستگی ملت ما بر گرد معنویت و معرفت عمیقی است که در این تاریخ ریشه دارد. وطن برای ما صرفاً یک مفهوم جغرافیایی نیست، یک مفهوم تاریخی است.»

او ادامه داد: «عذرخواهی می‌کنم! برخی انگار می‌خواهند وطن را به آغل تبدیل کنند. ما انسانیم، وطن برای ما با هویت، ماهیت، افتخاراتش، رشته‌های عمیق معنوی و نسب‌ت‌اش با پروردگار [تعریف می‌شود]. در طول تاریخ ایران، ملت ایران ما بودند. آدم بعضی حرف‌های این‌ها را می‌شنود، یاد نامه ارجاسب به گشتاسب می‌افتد. موقعی که گشتاسب به حضرت زرتشت ایمان آورده بود، نامه خیلی بی‌ادبانه‌ای نوشت که در شاهنامه هست. [نوشته بود] چرا به زرتشت ایمان آوردی؟ مگر نمی‌دانی دین می‌خواهد چه کار کند؟! دین می‌خواهد شادی را از جامعه بگیرد. همین حرف‌هایی که سکولارها امروز می‌زنند، دقیقاً حرف‌های ارجاسب است. بماند که جناب اسفندیار چه درس تاریخی به ارجاسب داد. امروز بعضی حرف‌ها را می‌شنویم که برای این که همبستگی ملی ایجاد شود، با هویت ایرانی خداحافظی کنید. اسم خدا را هم نیابورد. دیگر به‌نام خداوند جان آفرین هم نگویید. خیر! ایرانی‌ها اتفاقاً در سختی‌ها و دشاند، حافظه معنوی‌شان بیدارتر می‌شود. در همین چندروز اخیر

گروه خبر: ساعات زیادی از اعلام آتش‌بس و توقف جنگ بین ایران و اسرائیل نگذشته بود که آخرین بارقه‌های توجه به اهمیت همبستگی ملی در تلویزیون هم از بین رفت و به قول معروف، این سازمان به تنظیمات کارخانه بازگشت. یک طرف در شبکه افق سیما وحید جلیلی، برادر سعید جلیلی و قائم‌مقام سازمان صداوسیما روی آنتن برنامه زنده خرمشهر رفت و صحبت‌های جالب‌توجهی مطرح کرد. در طرف دیگر هم میثم نبیلی، مدیر رجویوز، عضو ارشد پیشین پایداری و از چهره‌های نزدیک به سعید جلیلی، هم‌مان برنامه‌ثربا بود. نزدیک بودن به سعید جلیلی، نقطه‌تقاطع آنان است. میثم نبیلی، نسبتی خانوادگی با سیدابراهیم رئیسی نیز داشت که در این مورد، در درجه بعدی اهمیت قرار می‌گیرد. جلیلی تکرر در جامعه ایران را هدف گرفت و نبیلی به موضوع مذاکرات پرداخت و انجام آن را غلط دانست، اما راه جالب‌گزینی نیز ارائه نداد. نکته جالب‌توجه این است که پیش از ابراهیم جباری، مشاور فرمانده کل سپاه و فرمانده پیشین سپاه ولی امر که مسئولیت حفاظت از مقام رهبری را برعهده دارد، روی آنتن شبکه ۳ به این موضوع اشاره کرد که تعویق انداختن عملیات وعده صادق ۵ و مذاکرات غیرمستقیم با آمریکا، نتیجه تدبیر آیت‌الله خامنه‌ای بود. او به این نکته اشاره کرد که اگر این عملیات همان زمان انجام می‌شد، این همبستگی میان مردم به‌وجود نمی‌آمد. چرا که جهان نیز دید که ایران اهل گفت‌وگو و دیپلماسی است.

می‌خواهند وطن را آغل کنند

یک بخش دو دقیقه و ۳۰ ثانیه‌ای از صحبت‌های **وحید جلیلی** در شبکه‌های اجتماعی موردتوجه قرار گرفت. قائم‌مقام سازمان صداوسیما می‌گوید: «بعضی‌ها را دیدم که در این ایام می‌گویند، ما به

گزارش یک

گزارش دو